Spis 11 Kse 11/2009 byl spojen se spisem 11 Kse 3/2009 a pod touto spisovou značkou bylo rozhodnuto takto:

11 Kse 3/2009 129

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu složený z předsedkyně senátu Mgr. Daniely Zemanové a jeho členů: JUDr. Petra Gemmela, Mgr. Věroslava Řezáče, JUDr. Aleny Mátlové, JUDr. Josefa Doubka a JUDr. Dalimily Gadasové, projednal v ústním jednání dne 17. 10. 2012 kárné žaloby ministra spravedlnosti ze dne 10. 12. 2007 a ze dne 26. 3. 2009 proti **JUDr. I. L.**,

takto:

I. Podle § 116 odst. 2 zákona č. 120/2001 Sb., v platném znění (dále jen „exekuční řád“)

kárně obviněný soudní exekutor JUDr. I. L.

je vinen, že

způsobil nedůvodné průtahy v celkem deseti exekučních řízeních vedených pod sp. zn.:

99 Ex 3858/04 – nečinnost od 10. 11. 2005 do 23. 4. 2007;
99 Ex 258/04 – nečinnost od 11. 1. 2008 do 29. 9. 2008;
99 Ex 297/04 – nečinnost od 16. 8. 2006 do 17. 10. 2007;
99 Ex 1039/05 - nečinnost od 19. 10. 2007 do 29. 9. 2008;
99 Ex 1250/07 - nečinnost od 1. 6. 2007 do 18. 2. 2008;
99 Ex 1518/05 - nečinnost od 30. 5. 2007 do 29. 9. 2008;
99 Ex 851/05 - nečinnost od 9. 6. 2007 do 17. 9. 2007;
99 Ex 1/05 - nečinnost od 15. 2. 2007 do 9. 4. 2008;
99 Ex 84/05 - nečinnost od 23. 10. 2006 do 7. 7. 2007;
99 Ex 301/05 - nečinnost od 19. 9. 2007 do 8. 8. 2008

tedy závažně porušil

povinnosti stanovené exekučním řádem, zejména ustanovením § 46 odst. 1 exekučního řádu,

čímž spáchal

kárné provinění podle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

Za to mu kárný senát uložil podle § 116 odst. 2 písm. c) exekučního řádu

pokutu ve výši 40.000 (čtyřicettisíc) Kč.

Tato pokuta je splatná do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, VS 11032009.

II. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, **s e** kárně obviněný

z p r o š ť u j e

návrhu ministra spravedlnosti na zahájení kárného řízení pro skutky, kterými mu bylo kladeno za vinu, že:

1) byl nečinný v exekuční věci sp. zn. 99 Ex 1155/05 v době od 23. 3. 2006 do 26. 2. 2008;
2) v celkem sedmi exekučních věcech, v nichž došlo k vymožení či uhrazení pohledávky, v období od 21. 12. 2007 do 29. 9. 2008, nevydal v rozporu s ustanovením § 88 odst. 1 exekučního řádu příkaz k úhradě nákladů exekuce a nákladů oprávněného, tyto pouze neformálně vyčíslil a následně v rozporu s ustanovením § 51 písm. c) exekučního řádu vydal vyrozumění o zániku pověření soudního exekutora k provedení exekuce. Takto si počínal v exekučních věcech vedených pod sp. zn.: 99 Ex 754/06, 99 Ex 6382/07, 99 Ex 6378/04, 99 Ex 381/05, 99 Ex 5086/07, 99 Ex 5738/07, 99 Ex 7625/08;

protože nebylo prokázáno, že se skutek stal (ad 1), případně skutek není kárným proviněním (ad 2).

O d ů v o d n ě n í :

I. Obsah kárných žalob

Ministr spravedlnosti (dále též "kárný žalobce“) podal proti kárně obviněnému soudnímu exekutorovi dvě kárné žaloby pro kárné provinění podle ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu, které soud spojil ke společnému projednání a rozhodnutí. Dle návrhu ze dne 10. 12. 2007 se měl kárně obviněný dopustit kárného provinění tím, že v řízení vedeném pod sp. zn. 99 Ex 3858/04 zůstal nečinný od 10. 11. 2005, kdy Okresnímu soudu

v Českém Krumlově zaslal žádost o vyznačení právní moci na usnesení o nařízení exekuce, až do 23. 4. 2007, kdy vydal exekuční příkaz č. j. 99 Ex 3858/04 - 6 o provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného, a v uvedeném období neprováděl žádné úkony vedoucí k rychlému a účinnému vymožení pohledávky.

Odbor dohledu Ministerstva spravedlnosti po obdržení stížnosti povinného (14. 9. 2007), provedl u kárně obviněného exekutora šetření. Z jeho výsledků vyplynuly následující skutečnosti: usnesením Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 23. 6. 2004, které nabylo právní moci dne 6. 4. 2005, byla nařízena exekuce k uspokojení pohledávky oprávněné Vojenské zdravotní pojišťovny ČR, ve výši 2646 Kč s příslušenstvím, proti povinnému L. L. Provedením exekuce byl pověřen kárně obviněný soudní exekutor, řízení bylo vedeno pod sp. zn. 99 Ex 3858/04. Exekučním příkazem na č. l. 4 bylo rozhodnuto o provedení exekuce prodejem movitých věcí povinného, poté následovalo několik úkonů soudního exekutora. Posledním úkonem ve spise z roku 2005 je žádost soudního exekutora ze dne 10. 11. 2005 o vyznačení doložky právní moci na usnesení o nařízení exekuce, adresovaná Okresnímu soudu v Českém Krumlově. Poté je ve spise založen exekuční příkaz ze dne 23. 4. 2007 na č. l. 6, kterým soudní exekutor rozhodl o provedení exekuce srážkami ze mzdy povinného. V období mezi 10. 11. 2005 a 23. 4. 2007 nejsou ve spise založeny žádné další doklady o úkonech, které by vedly k rychlému a účinnému vymožení pohledávky od povinného. Není zde založen žádný doklad např. o pracovní cestě či protokol z jednání s povinným, záznam o prováděných lustracích majetku povinného atd. I ze záznamu o splátkách povinného je patrné, že poslední splátka byla v roce 2005 uhrazena dne 20. 9. 2005, další zapsaná splátka je až ze dne 9. 5. 2007.

Ve druhém z podaných návrhů ze dne 26. 3. 2009 kárný žalobce odkázal na výsledky kontroly provedené jeho pracovníky v exekutorském úřadu kárně obviněného ve dnech 29. 9. – 1. 10. 2008, dle kterých byly zjištěny závažné nedostatky v plynulosti exekučních řízení. V celkem deseti exekučních řízeních došlo dle kárného žalobce k průtahům v řízení. V návrhu je uveden podrobný přehled průběhu jednotlivých řízení (viz dále část III. – Průběh ústního jednání, dokazování). Exekutor zjištěné průtahy odůvodnil zpravidla nesouhlasem oprávněného s případným zastavením exekučního řízení pro bezvýslednost, tvrzeními, že prováděl místní šetření či pokusy o mobiliární exekuci, avšak tato tvrzení ničím nedoložil. Kárný žalobce proto tato vyjádření nepovažuje za relevantní.

Závažné nedostatky byly kárným žalobcem zjištěny dále v zákonném postupu soudního exekutora, pokud bez existence pravomocného příkazu k úhradě nákladů exekuce a nákladů oprávněného vydal vyrozumění o zániku pověření k provedení exekuce. Tímto způsobem, bez existence pravomocného příkazu k úhradě nákladů, vydal vyrozumění o zániku svého pověření dne 7. 4. 2008 v exekuční věci sp. zn. 99 Ex 754/06, dne 1. 2. 2008 ve věci sp. zn. 99 Ex 6382/07, dne 21. 12. 2007 ve věci sp. zn. 99 Ex 6378/04, dne 6. 8. 2008 ve věci sp. zn. 99 Ex 381/05, dne 16. 7. 2008 v exekuční věci sp. zn 99 Ex 5086/07, dne 10. 9. 2008 ve věci sp. zn. 99 Ex 5738/07 a dne 22. 9. 2008 ve věci sp. zn. 99 Ex 77625/08.

Uvedený postup kárně obviněný obhajoval tvrzením, že po uhrazení neformálně vyčíslených nákladů povinným k jeho rukám již nesmí v řízení provádět žádné úkony a že

v souvislosti se zánikem pověření, které v těchto věcech vydal, by měl exekuční soud rozhodnout o zastavení exekuce a také o nákladech exekutora. Návrhy na zastavení exekuce v těchto případech nečinil s vědomím, že by soudy zahltil. Současně argumentoval tím, že vydávání příkazů k úhradě nákladů exekuce je, s ohledem na nejednotnou praxi finančních úřadů ve vztahu k povinnosti exekutora odvést z nákladů exekuce DPH, pro exekutora ekonomicky likvidační.

Kárný žalobce s touto obhajobou nesouhlasil. Podle ustanovení § 88 odst. 1 exekučního řádu náklady exekuce a náklady oprávněného určuje exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který doručí oprávněnému a povinnému. Z dikce ustanovení § 51 písm. c) exekučního řádu vyplývá, že pověření k provedení exekuce zaniká, jestliže pohledávka, její příslušenství a náklady exekuce byly vymoženy, přičemž náklady exekuce jsou vymoženy až tehdy, kdy úhrada nákladů exekuce je podložena pravomocným příkazem k úhradě nákladů exekuce, což v uvedených případech splněno nebylo.

I přesto, že náklady exekuce a náklady oprávněného byly v těchto případech uhrazeny před jejich určením v příkazu k úhradě nákladů exekuce, je nezbytné, aby o nich bylo rozhodnuto dle ustanovení § 88 odst. 1 exekučního řádu, neboť účastníkům řízení musí být ponechána možnost podání opravného prostředku v souladu s ustanovením § 88 odst. 3 exekučního řádu. Nelze pominout, že v předmětném příkazu rozhoduje exekutor, kromě svého nároku, i o výši nákladů oprávněného vynaložených v exekučním řízení.

Výše popsaným postupem soudní exekutor v rozporu se zákonem zkrátil účastníky řízení na jejich právech a vyloučil možnost přezkoumání svého postupu soudem. Takový postup by ve svém důsledku mohl vést na straně exekutora i k bezdůvodnému obohacení, o kterém by se účastníci řízení za takové situace nemuseli dozvědět.

Kárný žalobce dospěl k závěru, že zaviněná nečinnost soudního exekutora v uvedených exekučních řízeních a jím realizovaný nezákonný postup v rozporu s ustanovením § 88 a § 51 písm. c) exekučního řádu v dalších sedmi řízeních jsou závažným porušením povinností a je nutno je kvalifikovat jako kárné provinění dle ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu. Kárný žalobce proto navrhl uložení odpovídajícího kárného opatření.

II. Vyjádření kárně obviněného exekutora

Kárně obviněný exekutor k pochybení uvedenému v návrhu ze dne 10. 12. 2007 uvedl, že předmětná pohledávka činila 2 646 Kč a byla uhrazena dle splátkového kalendáře již v květnu 2005, kdy povinný po vydání exekučního příkazu na prodej movitých věcí začal dobrovolně dlužnou částku splácet. Povinný splácel až do září 2005, kdy ve splácení ustal. V té době však již byla uhrazena exekuovaná částka a i náklady oprávněného. Dále bylo nutno uhradit pouze náklady soudního exekutora, tedy nárok, se kterým může exekutor nakládat samostatně a dle svého uvážení. Jestliže tedy byla v listopadu 2005 pohledávka vymožena, nemohlo dojít k žádnému poškození práv na straně oprávněného. Po právní moci usnesení o nařízení exekuce byla pohledávka oprávněnému převedena. Je tedy otázkou, zda průtahy v řízení může namítat povinný, pokud soudní exekutor v řízení

zvolil postup, který byl vůči němu příznivý. Soudní exekutor se domníval, že povinný zbytek částky tvořící náklady exekuce uhradí dobrovolně, k čemuž se ho snažil přimět. Bohužel se tak nestalo, proto dal soudní exekutor pokyn k lustraci povinného, kterou byl zjištěn zaměstnavatel povinného, což vedlo k vymožení zbytku částky. Kárně obviněný exekutor se domnívá, že pokud byla základní pohledávka a náklady oprávněného vymoženy, soud mohl exekuční řízení zastavit.

Ke skutečnostem kladeným mu za vinu v návrhu ze dne 26. 3. 2009 se kárně obviněný exekutor písemně nevyjádřil.

III. Průběh ústního jednání, dokazování

Při ústním jednání konaném dne 17. 10. 2012 kárný žalobce přednesl své návrhy shodně s obsahem jejich výše citovaných písemných vyhotovení. Ke kárné žalobě ze dne 10. 12. 2007 doplnil, že v řízení sp. zn. 099 Ex 301/2005 soudní exekutor doložil lustrace majetku povinného ze dne 8. 8. 2008, kárný žalobce proto navrhuje upravit dobu nečinnosti do 8. 8. 2008.

Kárně obviněný exekutor při výslechu odkázal na svá předchozí vyjádření a zejména na obsah předmětných exekučních spisů.

Předsedkyně senátu konstatovala, že spisy, v nichž kárný žalobce shledal pochybení kárně obviněného exekutora, byly kárnému senátu předloženy, jejich obsah byl senátem důkladně prostudován.

Ve věci vedené pod sp. zn. 99 Ex 3858/04 namítal kárný žalobce nečinnost exekutora v období od 10. 11. 2005 do 23. 4. 2007. Ze spisu vyplývá, že dne 30. 10. 2005 byl exekutorem vydán příkaz k úhradě nákladů exekuce (č. l. 6), který byl odeslán účastníkům řízení, písemnost zasílaná povinnému se vrátila dne 10. 11. 2005. Ve spise bezprostředně poté následuje na č. l. 7 exekuční příkaz o provedení exekuce srážkami ze mzdy vydaný dne 23. 4. 2007. Povinný následně uplatnil námitky proti tomuto příkazu, domníval se, že nebyly zohledněny některé jeho splátky z roku 2005 a namítl "přemrštěné" náklady. Exekutor dne 17. 5. 2007 příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 30. 10. 2005 zrušil. Dne 24. 5. 2007 vydal nový příkaz k úhradě nákladů exekuce, tj. o nákladech exekuce a nákladech oprávněného, tentokrát je vyčíslil na 12 383 Kč. I tento příkaz soudní exekutor dne 22. 1. 2008 zrušil k námitkám povinného. Další příkaz vydal exekutor dne 27. 2. 2008, částka vyčíslených nákladů zůstala stejná, kárně obviněný exekutor v odůvodnění konstatoval, že "po telefonické informaci z Okresního soudu Český Krumlov soudní exekutor vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce znovu, neboť soud s největší pravděpodobností nepovažuje za správné exekuční řízení zastavit". Soud následně po podání opravného prostředku tento příkaz změnil a určil náklady exekuce ve výši 9 282 Kč.

K nečinnostem namítaným v návrhu ze dne 26. 3. 2009 byly z předložených spisů zjištěny následující skutečnosti:

V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 258/04 bylo dne 11. 1. 2008 provedeno místní šetření, od té doby byl exekutor ve věci nečinný nejméně do data provedení kontroly, tedy přibližně 8 měsíců. V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 297/04 exekutor vydal dne 16. 8. 2006 exekuční příkaz provedení exekuce srážkami ze mzdy, následně byl nečinný přibližně 14 měsíců do 17. 10. 2007, kdy žádal o součinnost. V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 1039/05 byla do data provedení kontroly, tj. do 29. 9. 2008, posledním úkonem lustrace ze dne 19. 10. 2007. V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 1250/07 měl dle kárného návrhu exekutor vydat dne 1. 6. 2007 vyrozumění o nabytí právní moci exekučního příkazu na účet, následně byl nečinný po dobu přibližně 8 měsíců, kdy dne 18. 2. 2008 požádal o součinnost. Ve spisu nebyl nalezen záznam o provedení těchto úkonů, na č. l. 9 je žádost o vyznačení doložky právní moci ze dne 23. 4. 2007, ve spisu následuje až výpis dat z obchodního rejstříku ze dne 14. 10. 2008. Lze však konstatovat, že v období, ve kterém kárný žalobce shledal nečinnost, tj. od 1. 6. 2007 do 18. 2. 2008 ve spisu nejsou záznamy o žádných úkonech směřujících k rozhodnutí ve věci. V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 1518/05 vystavil exekutor dne 30. 5. 2007 tři sdělení o vyznačení právní moci na exekučních příkazech, za nimi ve spise následuje protokol o místním šetření ze dne 29. 1. 2009. V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 851/05 požádal exekutor dne 9. 6. 2007 o součinnost, součástí spisu jsou výpisy o údajích z VZP ze dne 28. 6. 2007 vytištěné dne 10. 7. 2007, a ze dne 17. 8. 2007 vytištěné dne 17. 9. 2007. Ve spise zn. 99 Ex 1/05 je volně založena zpráva o výsledcích žádostí o součinnost ze dne 7. 7. 2006 se zprávou ČSSZ ze dne 11. 8. 2006 (sdělení o důchodu povinné), na č. l. 6 je zpráva o dosavadním stavu řízení ze dne 14. 4. 2008, kde je zmíněno místní šetření v místě bydliště povinné ze dne 9. 4. 2008, protokol o místním šetření však ve spisu obsažen není. Ve věci sp. zn. 99 Ex 84/05 kárný žalobce spatřoval nečinnost v období od 23. 10. 2006 do 21. 7. 2008. Kárný senát na základě originálu předloženého exekučního spisu konstatuje, že spis je velice těžce přehledný, není žurnalizovaný dle časového hlediska prováděných úkonů. Z období vytýkané nečinnosti nebyly ve spisu nalezeny záznamy o žádných úkonech směřujících k rozhodnutí věci.

V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 301/05 bylo dne 19. 9. 2007 vydáno exekutorem vyrozumění o právní moci ze dne 19. 9. 2007. Kárný žalobce původně namítal nečinnost až do 29. 9. 2008, při ústním jednání však tento návrh omezil na dobu nečinnosti pouze do 8. 8. 2008, neboť dle jeho sdělení obviněný exekutor prokázal provedení součinností k tomuto datu. Kárný senát je návrhem kárného žalobce vázán, proto v dané věci považoval nečinnost za ukončenou ke dni 8. 8. 2008, přestože v exekučním spisu nebyly nalezeny záznamy o úkonech kárně obviněného exekutora k tomuto dni.

V exekuční věci sp. zn. 99 Ex 1155/05 kárný žalobce obviněnému exekutorovi vytýkal nečinnost v období od 23. 6. 2006 do 26. 2. 2008. Odkázal na skutečnost, že exekuční příkazy (přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu a srážkou ze mzdy) nabyly právní moci shodně dne 22. 2. 2006 a usnesení o nařízení exekuce dne 21. 2. 2006, poté byl exekutor až do dne 26. 2. 2008, kdy o nabytí právní moci vyrozuměl peněžní ústav a plátce mzdy, nečinný. Kárný senát však z předloženého spisu ověřil, že zde je evidován na č. l. 10 úřední záznam ze dne 8. 6. 2006 o místním šetření v místě bydliště povinného provedeném dne 7. 9. 2006, včetně fotodokumentace z tohoto šetření (č. l. 11), na č. l. 12 je založena fotokopie údajů zaslaných VZP ze dne 25. 4. 2007, přičemž jeden z údajů se vztahuje ke sp. zn. 1155/05, na č. l. 13 je úřední záznam ze dne 15. 10. 2007 o místním šetření provedeném dne 14. 10. 2006 na adrese, kde si povinný převzal písemnosti,

opět včetně fotodokumentace. Na č. l. 15 je zažurnalizováno sdělení o nabytí právní moci vydané kárně obviněným exekutorem dne 26. 2. 2008.

Dále bylo z předložených exekučních spisů zn.: 99 Ex 754/06, 99 Ex 6382/07, 99 Ex 6378/04, 99 Ex 381/05, 99 Ex 5086/07, 99 Ex 5738/07, 99 Ex 7625/08 ověřeno, že ve všech byl vydán exekuční příkaz, přičemž jedním z jeho výroků byl i příkaz k úhradě nákladů exekuce a nákladů oprávněného. Ve všech případech však byla taková listina označena pouze jako „exekuční příkaz" a nebylo zde uvedeno poučení o právu podat proti příkazu k úhradě nákladů exekuce a nákladů oprávněného opravný prostředek.

Zástupkyně kárného žalobce ve své závěrečné řeči odkázala na skutkový stav popsaný v obou projednávaných návrzích, který dle jejího názoru odpovídá skutečnostem zjištěným a ověřeným při tomto jednání. Nelze přihlédnout k tvrzením kárně obviněného exekutora o úkonech prováděných v exekučních řízeních, o kterých nejsou řádné záznamy v exekučních spisech. Stejně jako při přednesení kárných žalob omezila rozsah vytýkané nečinnosti ve věci vedené pod sp. zn. 99 Ex 301/05, neboť obviněný soudní exekutor doložil součinnost z 8. 8. 2008, toto datum považuje i kárný žalobce za ukončení nečinnosti. Dle kárného žalobce nebyl dán legitimní důvod nečinnosti v žádném z uvedených exekučních řízení. Četnost průtahů svědčí o tom, že se soudní exekutor dopustil rozsáhlé, závažné, protizákonné činnosti, porušil tím čl. 38 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů postupovat svědomitě a pečlivě, neboť k naplnění povinnosti postupovat ve věci svědomitě a pečlivě patří i zajištění plynulého průběhu řízení.

Kárný žalobce se na základě kontrolních zjištění domnívá, že jde o systémové pochybení v činnosti exekutorského úřadu vedeného kárně obviněným, neboť zde nebyla nastavena žádná vnitřní procesní kontrola. Nezákonným postupem soudního exekutora v podobě nevydávání příkazů k úhradě nákladů exekuce v uvedených exekučních řízeních byla zcela eliminována procesní obrana účastníků řízení proti vymáhaným nákladům exekuce, které fakticky nebyly určeny, tím byla umožněna libovůle soudního exekutora, který se mohl při jejich vymáhání bezdůvodně obohatit a poškodit účastníky řízení. Nevydáním příkazu k úhradě nákladů exekuce účastníkům řízení kárně obviněný exekutor poškodil právo na spravedlivý proces. Soudní exekutor tímto postupem založil i nejistotu právního postavení účastníků řízení, neboť exekuce nemůže skončit dříve, než jsou určeny náklady exekuce. Byla též eliminována přezkumná činnost soudů i dohledových orgánů. Vzhledem k závažnosti pochybení kárně obviněného exekutora, avšak s ohledem na to, že doposud nebyl kárně odsouzen a od žalovaných skutků uplynula již delší doba, kárný žalobce navrhl uložit kárné opatření ve formě pokuty ve výši 150.000 Kč.

Kárně obviněný exekutor ve své závěrečné řeči zdůraznil, že kontrola v jeho exekutorském úřadě provedená v roce 2008 byla jednou z prvních hloubkových kontrol tohoto druhu. V té době jím vedený exekutorský úřad vedl přibližně 60 000 exekucí, exekutor byl nucen se spoléhat na své zaměstnance. Je otázkou, zda se u vytýkaných nečinností skutečně jednalo o průtahy i při dnešním pohledu. Většina řízení, v nichž jsou mu průtahy vytýkány, byly bezvýsledné věci, ve kterých nebylo možno pohledávky vymoci. To konstatoval vykonavatel, který se spisy zabýval. Dle jeho právního názoru exekutor nebyl v té době, tj. v roce 2005, povolán řízení jakýmkoliv způsobem zastavovat,

a pokud žádný z účastníků nepodal žádný návrh směřující k vyřízení, exekutor s věcí nemohl nic dělat. Až následně byla stanovena přibližná hranice průtahů soudního exekutora na půl roku a soudní exekutoři, včetně něho, reagovali úpravou svých počítačových systémů, které kontrolovaly, aby byl v řízeních vždy činěn jakýkoliv dotaz na libovolnou instituci v intervalu půl roku. Zde vytýkané průtahy však vznikly v letech 2006, 2007, 2008, kdy se spisy rozdělovaly na výsledné a bezvýsledné. Domnívá se, že v předmětných věcech nedošlo k žádným škodlivým důsledkům, většina věcí byla zastavena, nikdo nebyl poškozen.

K otázce příkazů k úhradě nákladů exekuce je nutno přihlédnout k tomu, že tento problém je v dnešní době již jasnější, ale v době let 2005 – 2008 ho bylo těžké posuzovat. Zákonodárce nestanovuje termín vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce. Ministerstvo nyní již vyjádřilo svoji představu o tom, že soudní exekutor musí příkaz k úhradě nákladů exekuce vydat, ale je otázkou, jak tomu bylo v roce 2008. Kárně obviněný exekutor upozornil na problém v právní úpravě, který trvá dodnes: pokud je pohledávka dobrovolně uhrazena, tak ze zákona dle ustanovení § 51 exekučního řádu pověření soudního exekutora zaniká. Nyní je zánik pověření vykládán tak, že soudní exekutor již nesmí udělat jakýkoliv úkon v exekuční věci. Je tedy problém vydat příkaz k úhradě nákladů exekuce, který je ve skutečnosti exekuční příkaz, neboť je vydáván po zániku pověření. Je tedy otázkou, za jaký úkon lze příkaz k úhradě nákladů exekuce považovat. Je to pravděpodobně vyúčtování soudní exekuce. V době vytýkaných nedostatků se příkazy k úhradě nákladů exekuce, pokud došlo k právní moci, vymáhaly jako exekuční tituly a soudy tyto příkazy k úhradě nákladů exekuce braly jako podklad nově vzniklého nařízeného exekučního řízení. Uvedl, že chápe námitku protistrany v tom smyslu, že je otázkou, zda účastník se může poté vyjádřit k nákladům řízení a může tyto náklady řízení zpochybnit. Domnívá se však, že v projednávaných věcech jeho jednání nemůže být hodnoceno jako kárné provinění.

Ke zmíněné možnosti bezdůvodného obohacení na úkor účastníků exekučního řízení kárně obviněný zdůraznil, že byl v Exekutorské komoře iniciátorem zavedení paušální odměny. Je také důležité si uvědomit, že při ukončení exekuce chce účastník okamžitě odblokovat své nemovitosti, účty atd. Oprávněný má při možnosti podat proti příkazu k úhradě nákladů exekuce opravný prostředek velký vliv na povinného, může to brát jako sankci za dlouhodobé nezaplacení pohledávky. Může formálně podávat námitky a k odblokování řízení de facto nedojde i několik měsíců.

V závěru kárně obviněný navrhl, aby byl kárných provinění zproštěn, případně pokud by byl shledán vinným, aby mu bylo uloženo kárné opatření odpovídající časové prodlevě od doby vzniku vytýkaných pochybení a s přihlédnutím k míře právní nejistoty o některých otázkách v minulosti.

IV. Hodnocení důkazů, závěr

Provedeným dokazováním bylo bez pochybností zjištěno, že v exekučních věcech uvedených ve výroku I. došlo k podstatným časovým prodlevám mezi jednotlivými úkony soudního exekutora. Kárný senát nepřisvědčil obhajobě kárně obviněného, který uváděl,

že v těchto věcech nebylo možno pohledávku oprávněného z majetku povinného uspokojit, soudní exekutor v takovém případě bez návrhu účastníků nemůže činit úkony vedoucí k zastavení řízení. Exekutor je povinen dle ustanovení § 46 odst. 1 exekučního řádu činit i bez návrhu úkony směřující k provedení exekuce. Tato povinnost, ve spojení s ustanovením § 2 exekučního řádu, tj. postupovat plynule, rychle a účelně, je v exekučním řádu zakotvena v citovaném ustanovení ve znění současném i ve znění účinném v době vzniku a průběhu vytýkaných průtahů. Je odvozena ze základní procesní zásady řízení vyjádřené v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a soudní exekutor je povinen tuto zásadu dodržovat na základě již zmíněného § 2 exekučního řádu a rovněž § 52 exekučního řádu, ve znění účinném do 30. 10. 2009 (v současném znění se jedná o § 55b exekučního řádu). Jak je konstantně judikováno, právo na řízení bez průtahů je součástí práva na spravedlivý proces, jehož se může domáhat každý v každém stadiu řízení. Exekutor je tedy povinen v řízení postupovat bez zbytečných průtahů, aby nedocházelo k porušování práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení či třetích osob.

Přestože exekuční řád, občanský soudní řád ani Listina základních práv a svobod explicitně nedefinují pojem „průtah“, je zřejmé, že se jedná o neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení. Na základě výše uvedených skutečností (viz souhrn provedených důkazů v části III. tohoto rozhodnutí) kárný senát dospěl k závěru, že v celkem deseti exekučních řízeních obviněný soudní exekutor nečinil v řízení úkony směřující k vymožení pohledávky věřitele, případně jiné úkony směřující k ukončení exekučního řízení. Tuto nečinnost kárný senát posoudil jako závažné porušení povinností stanovených zákonem, čímž byla naplněna skutková podstata kárného provinění soudního exekutora ve smyslu ustanovení § 116 odst. 2 exekučního řádu.

Ve výše uvedených řízeních byla tedy prokázána důvodnost skutečností tvrzených kárným žalobcem. V exekuční věci vedené pod sp. zn. 99 Ex 1155/05 bylo naopak z obsahu spisu ověřeno, že tvrzení o nečinnosti neodpovídá zde zaznamenaným úkonům. Dle kárného žalobce měl být kárně obviněný exekutor nečinný od 23. 3. 2006 do 26. 2. 2008. V průběhu této doby však je ve spise evidován záznam a dvou místních šetřeních – ze dne 8. 6. 2006 a ze dne 15. 10. 2007, včetně zde pořízené fotodokumentace. Dále je zde záznam o údajích zjištěných od Všeobecné zdravotní pojišťovny ze dne 25. 4. 2007. Popsané úkony je možno považovat za směřující k vymožení pohledávky oprávněného a k ukončení exekučního řízení, kárný senát proto dospěl k závěru, že v této věci nebyla nečinnost kárně obviněného exekutora prokázána. Kárně obviněného exekutora obvinění v tomto rozsahu v souladu s ustanovením § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. zprostil, neboť nebylo prokázáno, že se stal skutek, ve kterém kárný žalobce spatřoval kárné provinění.

Kárný senát dále posoudil jednání soudního exekutora spočívající v samostatném nevydání příkazu k úhradě nákladů exekuce. V souladu s ustanovením § 88 odst. 1 exekučního řádu určuje náklady exekuce a náklady oprávněného exekutor v příkazu k úhradě nákladů exekuce, který doručí oprávněnému a povinnému. Mezi povinnými obsahovými náležitostmi takového příkazu je v ustanovení § 88 odst. 2 písm. f) exekučního řádu uvedeno i poučení o námitkách. Námitky může účastník řízení podat do 8 dnů od doručení příkazu (§ 88 odst. 3 exekučního řádu). Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu, který o námitkách rozhodne do 15 dnů. Případné vyjádření k námitkám adresované soudu exekutor doručí

také tomu, kdo námitky podal. Rozhodnutí soudu o námitkách se doručí oprávněnému, povinnému a exekutorovi. Proti rozhodnutí soudu o námitkách není přípustný opravný prostředek (§ 88 odst. 4 exekučního řádu).

Pověření soudního exekutora k provedení exekuce zaniká v souladu s § 51 odst. c) exekučního řádu až tehdy, byla-li vymožena nejen pohledávka a její příslušenství, ale též náklady exekuce (stejné platné znění i v době vytýkaného jednání obviněného exekutora). Z uvedeného vyplývá, že příkaz k úhradě nákladů exekuce je zákonem upravené rozhodnutí s povinnými obsahovými náležitostmi, proti kterému je možno podat opravný prostředek, vymáhání nákladů exekuce je nepochybně součástí exekučního řízení, pro které bylo vydáno pověření k provedení exekuce. Kárně obviněný exekutor nepostupoval v souladu se zákonem, pokud rozhodnutí o nákladech exekuce učinil součástí exekučního příkazu, aniž to přehledným a pro účastníky srozumitelným způsobem označil, a zejména, aniž je poučil o možnosti podat proti vyčíslení nákladů exekuce opravný prostředek v podobě námitek. Kárný senát však přihlédl ke skutečnosti, že možnost zahrnutí výroku o nákladech exekuce do exekučního příkazu nevylučuje ani odborná literatura [srovnej *Kasíková, M. a kol.* Zákon o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). Komentář. 2. vydání, Praha 2010, s. 343 an.], přičemž tento způsob není zcela ideální, avšak nelze se na druhou stranu přiklonit k tvrzení kárného žalobce, že vyčíslení nákladů exekuce v uvedených věcech proběhlo ze strany kárně obviněného exekutora pouze neformálně. Kárný senát ověřil, že ve všech případech byl výrok o výši nákladů exekuce jedním z výroků exekučního příkazu doručeného účastníkům řízení. Za pochybení považuje tedy pouze skutečnost, že účastníci nebyli poučeni o možnosti podání opravného prostředku. To kárný senát hodnotil jako jednoznačné pochybení a porušení zákona. V rozhodnutích kárných senátů bylo v minulosti opakovaně zdůrazněno, že nikoliv každým pochybením naplní soudní exekutor skutkovou podstatu kárného provinění, musí být naplněn též požadavek dostatečné intenzity porušení chráněného zájmu. V projednávané věci dospěl kárný senát k závěru, že vzhledem k dobrovolnému uhrazení nákladů exekuce ve všech vytýkaných věcech a nezpochybnění jejich výše ani neformálním způsobem, je možno předpokládat, že tento postup neměl žádné závažné důsledky. Z uvedených důvodů byl obviněný exekutor návrhu i v tomto rozsahu zproštěn dle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., neboť nebylo prokázáno, že skutek je kárným proviněním.

V. Uložení kárného opatření

Při úvaze o druhu ukládaného kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo. Zohlednil relativně dlouhou dobu vytýkaných a prokázaných průtahů. Oproti tomu ve prospěch kárně obviněného exekutora byl povinen vzít v úvahu částečné zproštění kárného návrhu, a dále skutečnost, že se jedná o první postih obviněného exekutora v kárném řízení. Kárný senát dospěl po vyhodnocení uvedených okolností k závěru, že v daném případě je odpovídající kárné opatření uložení pokuty ve výši 40.000 Kč, tedy na samé dolní hranici jejího možného rozpětí, a to v souladu s ustanovením § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu.

P o u č e n í : Odvolání proti rozhodnutí v kárném řízení **n e n í** přípustné.

V Brně dne 17. října 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně kárného senátu
pro řízení ve věcech soudců